

Samling af Afgørelser

Sag C-428/14

**DHL Express (Italy) Srl og DHL Global Forwarding (Italy) SpA
mod
Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Consiglio di Stato)

»Præjudiciel forelæggelse — konkurrencepolitik — artikel 101 TEUF — forordning (EF) nr. 1/2003 — sektoren for internationale godsspeditioner — nationale konkurrencemyndigheder — juridisk værdi af

Det Europæiske Konkurrencenetværks instrumenter — dette netværks modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse — ansøgning om bødefritagelse fremsat for Kommissionen — forkortet ansøgning om bødefritagelse, indgivet til den nationale konkurrencemyndighed — forholdet mellem disse to ansøgninger«

Sammendrag – Domstolens dom (Anden Afdeling) af 20. januar 2016

1. *Konkurrence — EU-regler — Kommissionens meddelelser om samarbejde og om bødefritagelse og bødenedsættelse — modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse udarbejdet i forbindelse med Det Europæiske Konkurrencenetværk*

(Art. 101 TEUF og 102 TEUF; Rådets forordning nr. 1/2003; Kommissionens meddelelser 2004/C 101/03 og 2006/C 298/11)

2. *Konkurrence — EU-regler — Kommissionens meddelelser om samarbejde og om bødefritagelse og bødenedsættelse — selvstændighed i forholdet mellem Unionens samarbejdsprogram og medlemsstaternes programmer — de berørte virksomheders forpligtelse til at fremsætte særskilte ansøgninger om bødefritagelse til henholdsvis Kommissionen og de kompetente nationale myndigheder*

(Art. 101 TEUF; Rådets forordning nr. 1/2003)

3. *Konkurrence — EU-regler — Kommissionens meddelelser om samarbejde og om bødefritagelse og bødenedsættelse — modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse udarbejdet i forbindelse med Det Europæiske Konkurrencenetværk*

(Art. 101 TEUF; Rådets forordning nr. 1/2003; Kommissionens meddelelser 2004/C 101/03 og 2006/C 298/11)

4. *Konkurrence — EU-regler — Kommissionens meddelelser om samarbejde og om bødefritagelse og bødenedsættelse — modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse udarbejdet i forbindelse med Det Europæiske Konkurrencenetværk*

(Art. 101 TEUF; Rådets forordning nr. 1/2003; Kommissionens meddelelser 2004/C 101/03 og 2006/C 298/11)

1. Bestemmelserne i Den Europæiske Unions ret, nærmere bestemt artikel 101 TEUF og Rådets forordning (EF) nr. 1/2003, skal fortolkes således, at de instrumenter, der er vedtaget i forbindelse med Det Europæiske Konkurrencenetværk, herunder dette netværks modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse, ikke har bindende virkning for de nationale konkurrencemyndigheder.

(jf. præmis 33, 35, 36, 42 og 44 samt domskonkl. 1)

2. De nationale konkurrencemuligheder kan frit vedtage samarbejdsprogrammer, og alle disse programmer er selvstændige i forhold til ikke blot andre nationale programmer, men også Unionens samarbejdsprogram. Den sameksistens og selvstændighed, der således karakteriserer forholdet mellem Unionens samarbejdsprogram og medlemsstaternes programmer, er udtryk for det system med parallel kompetence for Kommissionen og de nationale konkurrencemyndigheder, der er indført med forordning nr. 1/2003.

Det følger heraf, at i et tilfælde med et kartel, hvis konkurrencebegrænsende virkninger kan vise sig i flere medlemsstater og dermed føre til, at forskellige nationale konkurrencemyndigheder og Kommissionen griber ind, har en virksomhed, som ønsker at drage fordel af systemet for bødenedsættelse og bødefritagelse i medfør af sin deltagelse i det omhandlede kartel, en interesse i at fremsætte ansøgninger om bødefritagelse ikke blot til Kommissionen, men også til de nationale myndigheder, der måtte have kompetence til at anvende artikel 101 TEUF.

Disse ansøgningers selvstændighed følger direkte af den omstændighed, at der ikke på EU-niveau findes ét enkelt system for selvanmeldelse for virksomheder, der deltager i karteller under tilsidesættelse af artikel 101 TEUF. Denne selvstændighed påvirkes desuden ikke af den omstændighed, at de forskellige ansøgninger omhandler den samme overtrædelse af konkurrenceretten.

(jf. præmis 57-60)

3. Bestemmelserne i EU-retten, nærmere bestemt artikel 101 TEUF og forordning nr. 1/2003, skal fortolkes således, at der ikke er nogen retlig forbindelse mellem en ansøgning om bødefritagelse, som en virksomhed har fremsat eller er i færd med at fremsætte for Kommissionen, og den forkortede ansøgning om bødefritagelse, som er fremsat for en national konkurrencemyndighed med hensyn til det samme kartel, hvilken forbindelse skulle forpligte denne myndighed til at vurdere den forkortede ansøgning i lyset af ansøgningen om bødefritagelse. Den omstændighed, at den forkortede ansøgning nøjagtigt afspejler indholdet af den ansøgning om bødefritagelse, der er fremsat for Kommissionen, er i denne henseende ikke relevant.

En sådan retlig forbindelse rejser således tvivl om de forskellige ansøgningers selvstændighed og dermed selve grundlaget for systemet med de forkortede ansøgninger. Dette system er baseret på princippet om, at der på EU-niveau ikke findes en enkelt ansøgning om bødefritagelse eller bødenedsættelse eller en hovedansøgning, der fremsættes parallelt med accessoriske ansøgninger, men ansøgninger om bødefritagelse, der fremsættes til Kommissionen, og forkortede ansøgninger, der fremsættes til de nationale konkurrencemyndigheder, hvorved bedømmelsen heraf udelukkende påhviler den myndighed, der er adressat for ansøgningen.

Desuden gælder, at når den forkortede ansøgning, der fremsættes for den nationale konkurrencemyndighed, har et mere begrænset materielt anvendelsesområde end ansøgningen om bødefritagelse, der er fremsat for Kommissionen, er denne myndighed ikke forpligtet til at rette henvendelse til Kommissionen eller virksomheden selv med henblik på at fastlægge, hvorvidt denne virksomhed har konstateret konkrete og specifikke eksempler på ulovlig adfærd i den sektor, som angiveligt er dækket af ansøgningen om bødefritagelse, men ikke af nævnte forkortede ansøgning. En sådan forpligtelse risikerer at udvande ansøgernes pligt til samarbejde, som er et af de bærende elementer i ethvert samarbejdsprogram. Under disse omstændigheder påhviler det en virksomhed, der

ansøger den nationale konkurrencemyndighed om at blive omfattet af systemet for bødefritagelse og bødenedsættelse, at sikre, at ingen af de ansøgninger som den fremsætter, er behæftet med usikkerhed hvad angår deres rækkevide.

(jf. præmis 61, 63, 64 og 67 samt domskonkl. 2)

4. Bestemmelserne i EU-retten, nærmere bestemt artikel 101 TEUF og forordning nr. 1/2003, skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at en national konkurrencemyndighed imødekommer en forkortet ansøgning om bødefritagelse fra en virksomhed, som ikke har fremsat en fuldstændig ansøgning om bødefritagelse for Kommissionen, men en ansøgning om bødenedsættelse.

Den omstændighed, at ECN's modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse ikke i et bestemt tilfælde udtrykkeligt fastsætter muligheden for, at virksomheder, der har fremsat en ansøgning om bødenedsættelse til Kommissionen, kan indgive en forkortet ansøgning om bødefritagelse til de nationale konkurrencemyndigheder, kan ikke fortolkes således, at dette i alle tilfælde skulle være til hinder for, at disse myndigheder kan imødekomme en sådan forkortet ansøgning. Denne manglende bindende karakter af ECN's modelprogram for de nationale konkurrencemyndigheder bevirker dels, at medlemsstaterne ikke er forpligtede til at indarbejde bestemmelserne fra ECN's modelprogram for bødefritagelse og bødenedsættelse i deres systemer for bødefritagelse og bødenedsættelse, dels, at de heller ikke er forhindret i på nationalt niveau at vedtage regler, som ikke findes i dette modelprogram, eller som fraviger dette program, i det omfang denne kompetence udøves under overholdelse af EU-retten, nærmere bestemt artikel 101 TEUF og forordning nr. 1/2003. Den effektive anvendelse af artikel 101 TEUF er i denne henseende ikke til hinder for et nationalt system for bødefritagelse og bødenedsættelse, der gør det muligt at imødekomme en forkortet ansøgning om bødefritagelse, som er indgivet af en virksomhed, der ikke havde fremsat en fuldstændig ansøgning om bødefritagelse for Kommissionen.

Det kan under disse omstændigheder ikke udelukkes, at en virksomhed, der ikke er den første til at fremsætte en ansøgning om bødefritagelse for Kommissionen, og som følgelig kun kan opnå en bødenedsættelse ved at indgive en forkortet ansøgning om bødefritagelse, kan være den første til at informere den nationale konkurrencemyndighed om, at det omhandlede kartel findes. I en sådan situation og idet tilfælde, hvor Kommissionen ikke fortsætter sin undersøgelse vedrørende de samme faktiske omstændigheder som dem, der er anmeldt til den nationale myndighed, vil den berørte virksomhed kunne indrømme en fuldstændig bødefritagelse i medfør af det nationale system for bødefritagelse og bødenedsættelse..

(jf. præmis 76, 77, 80, 83 og 84 samt domskonkl. 3)